

Usko Kemppi

**SE NUORUUDENAIKAINEN
URHEILJAVERI**

Tämän näytelmän esitysoikeuksia valvoo
Suomen Näytelmäkirjailijaliitto
Finlands Dramatikerförbund ry

www.naytelmat.fi

Vironkatu 12 B 13, 00170 HELSINKI
puh. 09-1356 796
www.sunklo.fi

Tekstin luovuttaminen kolmannelle osapuolelle kielletty

**SE NUORUUDENAIKAINEN
URHEILJAVERI**

Kaksiosainen iloittelu
kirjoittanut **Usko Kemppi**

Henkilöt:

Rimoteus Rahonen	tukkukauppias
Emilia	hänen vaimonsa.
Hilkka	heidän tyttärensä
Pentti Pallas	Rahosen konttoristi
Akseli Noponen	laivanvarustajan poika
Liisa	Rahosen kotiapulainen

Nyky aika

Ensimmäinen näytös	Rahosen kaupunkiasunassa
Toinen näytös	Katajasaaren huvilalla

Ensimmäinen näytös

Rahosen kaupunkiasunnon sali. Huonekalut osittain peitetyt kesä-sunnolle muuton takia. Perällä ovi ulos, sen vasemmalla puolella tuoli. Vasemmalla ovi Rahosen huoneeseen, oikealla keittiöön. Vasemmalla seinällä korkea antiikkipeili. Kirkas aamupäivä.

Emilia:

Rouva Rahonen, hyörii touhukkaana siirrellen huonekaluja ja petiä; sinne tänne. Pysähtyy äkkiä ja katsoo etsien ympärilleen.

Emilia:

(Puoliääneen itsekseen) Hmh! No minne kummaan minä sen pistin? *(Etsii hattupussia sitä kuitenkaan löytämättä)* Kuka sitä nyt taas ehti siirtelemään? *(Huutaa keittiöön päin)* Liisa!, Liisa hoi!

Liisa:

(Huutaa keittiöstä) Mikä hätä sillä rouvalla on kun en juuri nyt ehtisi?

Emilia:

Liisa tulee tänne pian!

Liisa:

(Tulee keittiöstä Heiluttaa kädessään paistinpannua) Kyllä nämä muuttopäivät ovat niitä vihoviimeisiä! No, mikä se on hätänä?

Emilia:

Onko Liisa siirtänyt minun uuden hattuni jonnekin? Sen jonka minä eilen juuri sain mudistilta?

Liisa:

Kyllähän minä sen tiedän. Houvahan pisti sen tuonne kirjahyllyn päälle. Minä en pruukaa sekoitella toisten jälkiä. Jokos minä saan mennä?

Emilia:

(On ottanut hattupussin kaapilta) päällähän se onkin, ja minä kun jo aivan pelästyin! - No, Liisa menee nyt vaan, nyt ei saa seisoskel-la turhanpäiten!

Liisa:

Höh, minunkos syytänäni tämäkin oli! *(Menee vihaisesti tuhahtaen keittiöön).*

Emilia:

(Asettaa hattupussin ulko-oven vieressä olevalle tuolille) Tuosta se ainakin löytyy. *(Vilkaisee kelloa)* Kymmenen *(Huutaa vasemmalle)* Timoteus, kuuletko? Hilikka tulee tuossa tuokiossa ja laivan lähtöönkin on enää pari tuntia. Mitä sinä hommaat siellä?

Rahonen:

(Tulee vasemmalta takitta ja kauluksetta kantaen matopurkkia ja kalastusvehkeitä) Kaikki on valmista vaikka heti lähdetäisiin. Onget ovat kunnossa ja uistin odottaa haukea. Tämä onkin nerokain uistin koko maailmassa, kaikkien aikojen nerokain tarkoitin, mutta se onkin minun keksintöni!

Emilia:

Sinä olet aivan auttamaton!

Rahonen:

Auttamaton! Siinä sai keksijä kiitokset! *(Ravistaa matopurkkia)* Nämä kastemadot; istutetaan Katajasaareen komeita poikia kuin ankeriaisia! Pikkumadot kai ovatkin siellä lisääntyneet niin että -

Emilia:

Lopeta, lopeta! Eikö sinulla ole muuta ajattelemista nyt, kun tyttäresi tulee kotiin ylioppilaana? Ja laiva lähtee tuossa tuokiossa. Pistä edes takki yllesi!

Rahonen:

Tosiaankin! Hilikka saapuu valkeine lakkeineen! - Siitä huolimatta et voi uskoa kuinka innostunut olen taas iskemään hauen niskaan. Se on sitä nuoruudenaikaista urheilijaverta, näetkös ! Koko talven olen haikein mielin ajatellut ensimmäistä iltaa saarellamme, kun minä olen kyykkysilläni tunkion vieressä tonkien tikulla kaloille narraajia.

Tai hiivin kasiaisten jälessä - katsos näin - ja isken kynteni siihen kuin haukka - katsos näin...

Emilia:

Voi, hyvä mies, tämänhän on salin lattia, eikä tunkio! Laita itsesi kuntoon, minä jo aivan hermostun (*Menee keittiöön*)

Rahonen:

(Asettaa pyyntivehkeet seinää vasten) Jaa niin, Hilikka - Missähän minun kaulukseni on? (*Menee huoneeseensa*)

Noponen:

(*Tulee nopeasti takaovesta. Puettuna shakettiin, valkeisiin käsi-neisiin ja nilkkaimiin. Kädessä kukkavihko. Tulee nopeasti sisään ja kumartaa oikealle ja vasemmalle. Tirkistelee likinäköisesti.*) Sydämelliset huomenet, arvoisat! Jassoo anteeksi, täällä ei ollutkaan ketään. Haloo, haloo, onko joku kotona? (*Oikoo pukuaan peilin edessä ihastuneena itseensä*) Jaa-a, bravo! Papan rahat ja mamman maku.

Rahonen:

(*Huoneessaan*) Peijakkaan kaulus!

Noponen:

Appiukko! (*Vetäytyy ulko-ovelle*)

Halonen:

(*Tulee koettaen takanapia kiinni*) Helkkari soikoon !

Noponen:

(*Kumartaa*) Suokaa anteeksi että

Rahonen:

(*Katsomatta häneen*) Minä puhun itsekseni Pistakää nappi paikalleen, minä en saa vailka itkisin.

Noponen:

Minäkö? Mutta kun millä olen tullut...

Rahonen:

Juuri tätä varten. Pian täällä ovat autot ja laivat ja Hilikka ja ...

Noponen:

(koettaen saada nappia paikalleen) Ei se mene! Ja kun minä olenkin tullut ...

Rahonen:

Turhaan! Antakaahan tänne se peijakas!

Emilia:

(*Keittiön ovella*) Etkö sinä, hyvä mies, ole vielä kunnossa? Juna on tullut jo aikoja sitten.

Noponen:

Mitä? Junako tullut? (*Antaa kauluksen ja napin Rahoselle ja ryntää ulos*)

Emilia:

Oletko sinä ottanut herra Noposen lakeijaksesi?

Rahonen:

Olkoon vaikka Napanen, mutta kauluksen on oltava paikallaan sanon minä! Tartu kiinni vaan, äläkä siinä seistä töllötä kuin puu-ukko Kaarian kirkonseinällä!

Emilia:

Timoteus! Minulleko sinä puhut!?! Minä en tee mitään, jos sinä haukut ja kiljut kuin mieletön .

Rahonen:

Älä nyt innostu! Hermostuuhan tässä hullunmyllyssä kuka tahansa. - Pistä nyt tämä sitten se nappi paikalleen, rakas varpuse-
ni, västäräkkini, peipposeni!

Emilia:

(Naurahthaen) Vielähän niitä on muitakin lintuja! No, annahan tänne !

Hilkka:

(Ulkona eteisessä) Sanoinhan, että se painaa kuin hevonen. Nosta vain sisään asti kun kerran olet mies olevinasi!

Emilia:

(Pistää kauluksen Rahosen käteen) Hilkka on tullut! Timoteus, laita kaulus kaulaasi! *(Ulos)*

Rahonen:

Peijakkaan peijakas! *(Heittää kauluksen lattialle.)*

Hilkka:

(Juoksee sisään) Puettu vaaleaan kävelypukuun, päässä ylioppilaslakki. Pentti seuraa taaempänä suurta matkalaukkua kantaen. *(Hilkka syleilee Rahosta)* Hei vaan, isäukko, sinä minun kultakäivokseni! Tässä tullaan entisellä metelillä.

Rahonen:

Tervetuloa, tervetuloa! Ja onneksi olkoon, tyttöseni. Minä olen sinusta enemmän kuin ylpeä. - Älä helkkarissa purista kaikkea henkeä minusta! - Sinähän olet sieväkin kuin mikä! Uusi, perin pohjin parannettu painos äidistäsi.

Emilia:

Ole nyt jo!

Rahonen:

He he, älä suutu, vaan ole iloinen. Kyllä sinä minulle kelpaat, mutta kuinkahan kävisi jos olisin nyt nuori ja olisi tässä valittavana?

Emilia:

Eikö sinulla ole vielääkään kaulusta?

Pentti:

(Nostaa kauluksen lattialta ojentaen sen Rahoselle) Olkaa hyvä, herra johtaja. Tämä on kai pudonnut.

Rahonen:

(Ottaa kauluksen huomaten nyt vasta Pentin) Kuinka te olette täällä keskellä työaikaa?

Pentti:

Aamupäivätyöni ovat valmiit ja siirsin ruokatuntini ehtiäkseni Hilkkaa vastaan

Rahonen:

Sanokaa: neiti, sillä hän on nyt ylioppilas ja sitäpaitsi minun tyttä-
reni. Hän osaa kyllä tulla asemalta ilman teitäkin.

Hilkka:

Mutta isä, mehän olemme leikkiveroita

Rahonen:

Ylioppilaslakki ei sovi enää savileipien leipomiseen eikä lätäköis-
sä hyppimisiin.

Pentti:

Suokaa anteeksi, herra johtaja, minä haluaisin

Rahonen:

Ei, nuori mies , älkää hs.lutko mitään. Pysykää työpöytänne takana ja tehkää tehtävänne tunnollisesti niin pääsette eteenpäin Teidän ikäisenänne minulla ei ollut aavistustakaan haluista ja mieliteoista .

Hilkka:

Oletko sinä noussut tänään väärä pää edellä? Äiti, mikä isästä on tehnyt noin juhlallisen?

Emilia:

Nythän alkaa taas hänen aikansa kalojen ja matojen valtakunnassa

Rahonen:

Ruvetkaahan vaan pistämään töpinäksi, ei tässä ole enää tuntia-kaan. *(Menee kamariin)*

Liisa:

(Keittiön ovella) No, siinä se Hilikka-neiti on ja koreena kuin kukkanen! Sopii nyt tulla haukkaamaan voileipää täältä keittiön pöydältä vaan.

Hilikka:

Kiitos, Liisa, minä ahmin kaikki sinun ihanat kakkusi!

Emilia:

Anteeksi, herra Pallas, tämä hoppu, mutta laiva lähtee pian. *(Menee Liisan jälessä keittiöön)*

Hilikka:

Tällä tavoin meillä hosutaan joka kevät. Kuule, älä välitä isästä.

Pentti:

(Ottaen Hilkan kädestä) En voi olla välittämättä, koska hän on juuri sinun isäsi ja minun johtajani. Minä rakastan sinua, uskot-han sen?

Hilikka:

Totta kai uskon. *(Painautuu Pentin rintaan)* Minä olen odottanut vain sinua. *(Aikovat suudella)*

Rahonen:

(Kamarissaan, kolistaen huonekaluja) No, se nyt vielä puuttui!

Pentti:

Me emme välitä, vaikka kaikki olisivat meitä vastaan. *(Aikovat jälleen suudella.)*

Emilia:

(Keittiössä) Hilikka hoi, minne sinä jäit? *(Kurkistaa ovasta Nuoret irtaantuvat nopeasti)* Tule nyt, kyllä te vielä ehditte puhella kesän mittaan. *(Pois)*

Hilikka:

(Pentille) Toivotonta! Pistän nopeasti voileivän poskiini ja tulen takaisin. Älä lähde vielä pois *(Juoksee keittiöön)*

Pentti:

Itsesäilytysvaistoni káskee odottamaan ulkopuolella! *(Menee ulko-ovelle kun)*

Noponen:

(Tulee hengästyneenä sisään törmäten Penttiin) Anteeksi! Huhhuh, kuinka hengästyin. *(Ojentaa Pentille keppinsä ja hattunsa)* Odot-takaapas, voitte samalla viedä sisälle kultareunaisen nimikorttini o Minä sain ne tänä aamuna painosta.

Pentti:

Suokaa anteeksi! Mutta voittehan tekin ripustaa nämä naulakkoon *(Laskee esineet jollekin tuolille)* Olen konttoristi Pallas, jos se huvit-taa teitä.

Noponen:

Konttoristi? Minä luulin hovimestariksi. Te olette aivan kuin hovi-mestari. Kun mamma tuli Lontoosta ja mannermaan metropoleis-ta, hän otti meille heti hovimestarin. Jaa, kenties sattumalta olette kuulleet, onko neiti Hilikka jo tullut kotiin?

Pentti:

Minulla oli kunnia tulla hänen kanssaan asemalta, sattumalta vain.

Noponen:

Mitä, ettehän vain olleet häntä vastassa? Miksi hän ei odottanut minua? Minähän sain papalta sntymäpäiväkseni loistokupeen.

Pentti:

Ajatella! Hän, raukka, turvautui vain halpaan vuokra-autoon .
Saanko kysyä, miksi te olette niin huolissanne hänestä?

Noponen:

Hyvänen aika, neiti Hilkkahan on melkein kuin morsiameni!

Pentti:

(Naurahtaa. Todellako! Sitten minä teinkin tyhmästi! Haha!

Noponen:

Mitä nauramista siinä on? Päinvastoin Te olette todellakin..

Hilkka:

(*Tulee keittiöstä*) Hei vaan pikku ukkeli! (*Huomaa nyt vasta Noposen*)

Noponen:

(*Rientää ojennetuin käsin hänen luokseen*) Pikku ukkeli! Miten värikästä ja kodikasta! Niin mammakin aina sanoo papalle kun on saanut uuden lahjan. Tervetuloa, kotiin, - niin, minä sanon, tervetuloa kotiin tuleva morsiameni!

Hilkka:

Mitä te tarkoittatte? Hyvä herra, minä en nyt ymmärrä?

Noponen:

Eikö isänne, herra tukkukauppias ole maininnut siitä teille? Ja minä kun luulin kaiken olevan jo kihlajaiskunnossa!

Hilkka:

(*Nauraa*) Haha! Tämäpä vasta on hassua!

Noponen:

Eipä niinkähän. Katsokaas, asia oli niin, että kun minä ja minun pappani ja teidän pappanne pidimme kauppakokousta, niin papat sanoivat, että miksi veivät meidän laivamme, voisi kuljettaa vain teidän tavaroitanne.

Hilkka:

Asiaan, hyvä herra! (*Iskee Pentille silmää*)

Noponen:

Niin, se tarkoitti, että yhuistettäisiin liikkeet meidän naimiskaupallamme o Minä suostuin tietenkin heti ja uskon, ettei teillä ole mitään näin edullista kauppaa vastaan. Sitten minun mammanikin sanoi, että. .

Pentti:

Hyvä mies, asiahan riippuu kokonaan neiti Hilkasta.

Noponen:

Mitä te tähän sekaannutte? Menkää pois täältä !

Rahonen:

(*Tulee takki yllään, kaulus paikallaan.*) Mitä meteliä täällä pidetään? (*Pentille*) Vieläkö te olette täällä? Jos teillä on jotain liikettä koskevaa, puhumme huomenna. Me lähdemme juuri nyt huvilalle, kuten hyvin tiedätte. Hyvästi.

Hilkka:

(*Pentille, joka kumartaa keveästi aikoen sitten lähteä*) Odotahan - tai - tule ensi sunnuntaina Kaajasaaren!

Noponen:

Kuinka se sopii, kun mamma sanoi, että me tulemme helssamaan herrasväkeä sinne luonnon helmaan koko päiväksi! Meillä on uusi moottori.

Emilia:

(*Keittiön ovella*) Herra Pallas, oletteko ystävällinen ja tulette auttamaan hiukan Pitäisi nostaa. pari raskaampaa laatikkoa ulos.

Pentti:

Mielelläni, rouva. (*Menevät keittiöön*)

Noponen:

Kyllähän minäkin nostaisin, mutta kun minulla on uusi puku ja ..

Hilkka:

Älkää vaivautuko; Pentillä on niehen käsivarret! (*Rahoselle*) Jaa-ha, hyvät herrat, nyt minä tahdon kuulla, minkälaisen sopan te olette minusta keittäneet! Kuinka sinä olet voinut mennä lupamaan minut, ainoan tyttäresi herra Noposelle noin vain, mainitsematta minulle puolta sanaa?

Noponen:

Muistaahan herra tirehtööri kun me silloin yhdessä vähän viftailtiin isän konttorissa. Minulla oli silloin ensi kerran puheenvuoro laivan rahtausasioissa.

Hilkka:

Vif.tailtiin? Ehkä sinä oletkin hävinnyt minut korttipelissä!

Rahonen:

No no no! Enhän minä ole mitään lopullisesti päättänyt. Puhelimmehan me Siellä teidän, nuorten, tulevaisuudesta, niinhän jokainen kunnon isä tekee. No, tämä nuori mies perii isänsä laivanvarustamon, sinä olet minun ainoa perilliseni, nainen, vaikkakin tarmokas tyttö, eikä tarvitse suurtakaan ynnälaskutaitoa nähdäkseen, mikä loppusumma on kannattavin ..

Noponen:

Juu, minäkin sen ymmärrän!

Hilkka:

Sinä siis aijot kuitenkin myydä minut kuin jonkin uistimesi! Mutta minä sanon heti alkuun, että siitä ei tule minään. Nyt ei eletä ki vikautta huomata se, hyvät herrat, naisia ei enää vaihdeta luonnontuotteisiin, eikä myydä enimmäkseen tarjoavalle! Minä en ole enää lapsi, siksi minulla on oikeus huolehtia rakkaudestani sydämeni ja oman terveen harkintani mukaan.

Rahonen:

Mutta , Hilkka kulta, vedä nyt toki henkeäkin välillä!

Hilkka:

Minä olen niin täynnä henkeä, että sanon kaikki, mitä ajattelen. Kuule siis, isäukko: Vaikka sinun uistiraesi olisi saanut viisi patenttia, niin sillä ei nyt vedetä tätä setelisuomuista kalaa!

Rahonen:

(*Pudistellen päätään*) Tuollainen äitikin oli nuorena, mutta hänestä tuli kuitenkin lopulta vallan erinomainen!

Hilkka:

(*Noposelle, joka kuivaa nenäliinalla hikihelmiä otsaltaan*) Annan teille hyvän neuvon, ihan ilmaiseksi: Ajatelka ensin, ottakaa asioista selvä ja puhukaa sitten vasta, niin ette pety. - Ei minun miehesäni on tulta, voimaa, rohkeutta!

Noponen:

Mutta, neiti Hilkka, kyllä minussakin on! Te ette tunne minua vielä ..(*Ulkona törähtää autotorvi*)

Rahonen:

Pelastavan enkelin ääni! - Auto on tullut, tavarat ulos (*Kiiruhtaa huoneeseensa*)

Hilkka:

Hyvästi, herra Noponen. Jottei mikään jää epäselväksi, olen valmis selittämään, lienen puhunut tarpeeksi (*Keittiöön*)

Emilia:

(*Keittiössä*) Tästä vaan varovasti ulos, - noin!

Liisa:

(*Keittiössä*) Hei, safööri, älkääs äristelkö sitä niin vietävästi!

Rahonen:

(Tulee Päässä hattu, käsivarrella kevyt päallystakki, kädessä matkalaukku ja matopurkki) No nuorimies älkää olko kuin konkurssin tehnyt! Naiset ovat sellaisia, mutta niille ei ole annettava periksi. Pus kimppuun vaan, siitä ne tykkäävät (Pudottaa matoastian) Se nyt vielä puuttui! Tulkaa noukkimaan matoja purkkiin, vikkelään, vikkelään!

Noponen:

Matojako?

Rahonen:

Kastematoja, peijakas viekään, ja oikeata rotutavaraa !

Noponen:

(Nostaa varovasti yhden ja pyyhkii, sitten kätensä nenäliinaa)
Inhoittavia ! Äsh!

Emilia:

(Ulko-ovella puettuna lähtöön) Timoteus, nukutko sinä? Me lähdemme jo *(Ulos)*

Rahonen:

(Saa madot sullottua purkkiin) Tullaan, tullaan! Näkemiin nuori mies ja isälle terveiset! *(Kahmaisee onkensa ja kiiruhtaa ulos)*

Noponen:

Hei, enhän minä tänne jää!

Emilia:

(Ulkona) Juokse , Hilikka katsomaan onlko se salissa!

Noponen:

Hän! .. Tulta, voimaa, rohkeutta! *(Ryhdistäytyy)*
(Pentti tulee nopeasti. Noponen syöksyy hänen luokseen ojennetuin käsin, joita Pentti puristaa hätäisesti.)

Pentti:

Hyvästi, hyvästi! Minä jään kyllä kaupunkiin. *(Ottaa jonkin pake-tin ja juoksee ulos)*

Noponen:

Saamari! *(Sieppaa hattunsa ja keppinsa ja aikoo juosta ulos , mut-ta kuultuaan seuraavan pysähtyykin ovella)*

Emilia:

Hyvänen aika minun uusi hattuni !

Hilikka:

(Ulkona) Sitä ei saa jättää! Oliko se salissa?

(Kuultuaan oven ulkopuolelta askeleita, Noponen pudottaa hat-tunsa ja keppinsä valmistautuen ottamaan vastaan sisälletulijan, jota luulee Hilikkaksi. Ovesta tulee kuitenkin nopeasti Liisa - ilman päällysvaatteita. Noponen syleilee Liisaa ja suutelee voimallisesti.)
No mutta herra! Hyijee, mitä se nyt meinaa !? Hihihhi!

Noponen:

(Saikähtää) Liisa! (Putoaa istmaan ovenvierustatuolille Emilian hattupussin päälle.)

Liisa:

Hihihhi , kukas se sitten olisi? Mutta kun on hiukan kiire. *(Taput-taa Noposta poskelle. Kuiskaten)* En minä tänään lähde maalle. Poju odottaa vähän aikaa, minä tulen heti takaisin.

Emilia:

(Tulee nopeasti sisään) Mistä saakka Liisa sitä hakee?

Liisa:

Kyllähän minä, mutta kun tämä hihihhi!

Emilia:

(Huomaa hattunsa vaivalloisesti nousevan Noposen alla)
Herra varjelkoon! Minun uusi hattuni!

Esirippu

Toinen näytös

Katajasaarella. Takaa näkyy merenlahti. Taustassa matala pensastai säleaita portteineen. Aidan takana tie oikealle huvilaan vasemmalle laiturille. Vasemmalla aitan nurkkaus ja pieni penkki.

Oikealla puita, riippumatta oikealla etualalla.

Aurinkoinen lauantai-iltapäivä. Hilikka loikoo riippumatossa lukien innokkaasti romaania ja syöden voileipää.

Rahonen:

(Takana oikealla näkymättömissä) Kyllä, kyllä, ehtiähän sen vielä. Minä tahdon illalliseksi paistettua haukea. Se on se nuoruudenikäinen urheilijaveri, joka ei anna vanhanakaan rauhaa! *(Tulee aidan takana oikealta)* Hilikka hoi, etkö lähde haukea narraamaan? Näet, kuinka oikea patenttisti toimii.

Hilikka:

En voi liikahtakaan ennenkuin näen heidän saavan toisensa. Tuskin parikymmentä sivua enää, ja kaikki on vielä aivan epäselvä.

Rahonen:

Jolleivat ne tuollaisissa hopotuksissa saa toisiaan, niin ei sitten missään! Kaikkea roskaa sitä pitääkin nykyajan nuorisolla olla: imeliä elokuvia, svingejä ja svangeja ja kaunokirjallisuuttan, johon on arvokasta käärepaperia tuhlatu vallan mielettömästi. Jaa-a, minun nuoruudessani juostiin ja hypättiin pää kolmantena jalkana, käytiin kalassa ja metsällä ja karaistiin kuntoa.

Hilikka:

Ja sieluparka jätettiin oman onnensa nojaan. Sen vuoksi sinä et nyt ymmärrä taiteesta ja kirjallisuudesta enempiä kuin ahvenesi-kaan !

Rahonen:

Ohoh! Koska en lue roskaromaaneja? Minä olen liikemies, ja minulle riittää vallan hyvin, ruumiillisen hyvinvointini lisäksi sanomalehdet, puolueeni politiikka ja pörssinoteeraukset.

Hilikka:

Eikö sinun nuoruudessasi ollut mitään tällaista? Kuulehan: *(Lukee)* ”Intohimoinen sydän ihanasta odotuksesta väristen, juoksi nuori parooni von Henkselkronzen neitsyt Eufemia Auroran kammion ikkunan alla ja antoi tummien, puoliavoimien silmiensä kilvetä muratinpeittämää, satavuotta sitten rapattua seinää, kunnes

Rahonen:

...ralipaus loppui, tuli vinnin laudoitus, vesiränni, peltikatto, savupiippu ja -hölynpölyä! Ja kun minulla pitäisi olla muka täysi kasvuinen tytär! *(Menee päätään pudistellen vasemmalle)*

Hilikka:

(Huomaamatta Rahosen lähtöä) Minä olen nainen ja minulla on tunteet ! Minä kaipaen nykyajan kuumeisesta melskeestä satumaailman romantiikkaan. *(Lukee)* ”Vuolaiden kevätvirtojen tavoin vyöryivät ensilemmen suloiset aallot Eufemia Auroran seitsentoistavuotiaaseen sydämeen saaden siellä ennen aavistamattomat maailmat väikkymään. Mitäs tästä sanot?

Emilia:

(On tullut oikealta) Kenelle sinä saarnaat? Heitä metsään moko- jaaritus ja tule auttamaan perunain kuorimisessa. Liisalla on saunan lännmittämisessä tarpeeksi työtä.

Hilikka:

Minkälaisesta materialismin maaperästä minä olenkaan maailmaan tullut !

Emilia:

Ole höpsimättä! (*Antaa kaksi kirjettä*) Posti jätti nämä päivällä laiturille, mutta en muistanut antaa. Noposetkin ilmoittivat tulevansa huomenna. Kun vaan saisimme kaikki kuntoon, rouva on ulkomaanmatkansa jälkeen tullut kovin arvostelevaksi.

Hilkka:

(*On noussut istumaan avaten kirjeitä*) Huominen sunnuntai, on minulle pitkäperjantaipäivä, en siedä sitä idioottia, jonka isä on valinnut vävykseen. Että hän voi ajatellakin sellaista!

Emilia:

Se on nyt taas s0llainen juttu, jota ei tarvitse ottaa aivan kirjaimellisesti, naisen täytyy saada itse valita rakkautensa. Niin minäkin olen tehnyt.

Hilkka:

Hahah! Oikeinko sinä valitsit isän? Oliko hän ”suuri rakkaus?”

Emilia:

Mikä isää vaivaa? Saisit vaan sinäkin yhtä hyvän. Älä unohda perunoita. (*menee oikealle*)

Hilkka:

(*Lukee kirjettä puoliääneen*) ”Ihana neiti Hilkka! Unelmieni kukkanen! - Ajattelet sitä tonttua! - ”(*En kestä tätä riuduttavaa paloa rinnassani huomiseen asti vaan tulen vielä tänä iltana tapaamaan teitä sinne saarelle selälliselle, missä lempeitten tuulien lauluja..*)”

Katinkontit! (*Rypistää kirjeen heittäen sen metsään*) Hullu, varauksetta! (*Avaa toisen kirjeen*)

Rakas Hilkka, minun on ikävä sinua, siksi tulen tänään luoksesi vaikka minut maanantaina heitettäisiin paikastani. Penttisi.

Näin kirjoittaa mies! (*Puristaa kirjeen rintaansa vasten*)

(*Tulee rannasta pyykkikoria kantaen ja laulaen*)

Oi, Jalmari, miks’ petit mun sä silloin katkerasti?

Nyt, ruusu, yksin lakastun, niin itken katkerasti .

Pois Amerikkaan läksit sä ja toista lemmit siellä , ja vaikka särjit sydämmei niin sua kaipaen vielä!

Hilkka :

Hyvänen aika, onko sinun käynyt niin hullusti?

Liisa:

Kattia kans! Laulu se vaan oli.

Hilkka:

Minulla on sinulle oikein jännittävä asia. Tulehan tänne!

Liisa:

(*Laskee pyykkikorin aittapenkille*) Mikähän sellainen lienee? (*Tulee Hilkan luo*) No?

Hilkka:

Etkö sinä; Liisa, tällaisina ihanina lauantai-iltoina kaipaa jotain, - jotain ystävää lähellesi?

Liisa:

Lähellekö - Kyllä niistä ystävistä saa, kaupungissa talven mittaan niin tarpeekseen, että pitää kyllä kesällä onkun aikaa rokuliakin.

Hilkka:

Mutta jos nyt tulisi joku oikein sinua varten, et kai sinä häntä ajaisi pois sentään?

Liisa:

Niin että sulhasiako neiti tarkoittaa? No mitäs minä niitä pois ajamaan, jos kerran tulevat! Vaikka sen minä näin meidän naisten kesken sanon, että samanlaisia vihon viimeisiämölliköitä ne ovat kaikki miehet järestään.

Hilkka:

Mutta jos jollakin olisi oikein vakavammat aikomukset?

Liisa:

Kyllä niillä aikomuksia on ja meininkejä, saman nuotin ne ovat jokainen opetelleet. Mutta tarkkana siinä täytyy turvattoman naisraukan olla, ettei anna leikillä itseään jymäyttää. Niinä en ole antanut.

Hilkka:

Kaikki Liisan totuudensanat minä talletan sydämeeni! (*Melkein kuiskaten*) Minä sain kirjeitä kaupuneista terveisiä. Tänä iltana tulee tänne kaksi miestä, yksi Liisalle, yksi minulle. Miltä kuulostaa?

Liisa:

Kuka niistä on osannut neidille kirjoittaa? Jos ne ovat jotain uskottelleet, on se vale. Jos nyt jotain joskus on ollut, niin ymmärtään neiti, että leikkihän se vaan on.

Hilkka:

Terveiset ovat herra Noposelta. Hän on tavattoman ujo, niinkuin Liisa näki ja tunki silloin maalle lähdeittäessä. Hän tulee pyytämään Liisalta anteeksi sitä viimekertaista.

Liisa:

Mitäs sellaisesta, sattuuhan sitä. Hihi! Mutta ei se minua varten, neitiä se on koko ajan katsellut.

Hilkka:

Tietäähän Liisa, että minä rakastan Penttiäni. Hän tulee minun luokseni. Kyllä Noponen on rukastunut Liisaan, ja siinä hän tekee aivan oikein. Ensi kerralla täytyy Liisan vaan ottaa ohjakset käsiinsä, ei siitä miehestä muuten tule mitään.

Liisa:

Taitaa neiti lasketella luikuria? Sehän on miljuneerin poika. Vaikka olihan elokuvassakin Karu Kooperilla rahaa kuin roskaa ja sitten se näki tytön, joka pesi pyykkiä, ja se olikin kaunis tyttö kun se pani fiinit vaatteet päälleen. He menivät sitten naimisiin. (*Mene ottamaan pyykkikorin*) Minusta kyllä se Noponen on hyvin passeli mies, taitaa olla tottumaton rakkauden asioissa, mutta sittenpä hän ei ole tytöiltä ulospilattu!

Hilkka:

Otamme heidät hyvin vastaan, mutta isälle ja äidille ei sanaakaan!

Liisa:

Tulitus sitä nyt koko maailmalle laulamaan. (*Lähtee hyräillen*)

Hilkka:

(*Hymyilee itsekseen heittäytyen riippumattoon*) Kosto on sulosta!

Pentti:

(*Kurkistaa aitan nurkalta hiljaa*) Hilkka! Hei!

Hilkka:

(*Hypähtää riippumatosta*) Pentti! (*Rientää Pentin luo. Syleilevät*)

Pentti:

En voinut odottaa huomiseen, vaan kiirehdin tänne kanoottillani. Jos isäsi näkee minut nyt, saan potkut paikastani, mutta eiköhän eteenpäinpyrkivälle jokin apu löytyne?

Hilkka:

Sinä et menetä pakkaasi, vaan - kuka tietää - istut pian Rahosen kauppahuoneen korkeimmalla tuolilla! Mitä sinä hymyilet? Katsohan, minä en ole vielä ampumaan järeällä tykistöllä! Mutta, rakastatko sinä minua oikein kovin ja rehellisesti?

Pentti:

Enemmän kuin koskaan! Öisin olet unissani ja päivin sekoitat tilikirjain sarekkeit! Unohdun tuijottamaan johonkin tyhjyyteen keskellä kiireisintä työaika, hymyilen itsekseni ja olen niin hoo-pon näköinen että herätän huomiota koko konttorissa. Kuitenkin sinä tunnut olevan jossain saavuttamattomuudessa.

Hilkka:

Äiti pitää sinusta, ja kun hän on puolellamme, on isä vähemmistökansallisuus, joka saa tyytyä mahtavampien päätökseen

Emilia:

(Takana oikealla) Hilkka hoi! Tulehan ottamaan pullat uunista, minä en ehdi!

Hilkka:

(Huutaa vastaan) Tulen, tulen! - Odota hetkinen, mutta koeta pysytellä toistaiseksi näkymättömänä. *(Juoksee oikealle pois)*

Rahonen:

(Takana näkymättömissä) Ohoi vaimoväki, joko sauna alkaa lämmentä?

Pentti:

Johtaja! *(Ei keksi muuta paikkaa piiloutua kuin riippumattoon, johon menee vetäen huovan ylleen)*

Rahonen:

Tulee vasemmalta aidan takana haaveineen ja kalaämpäreineen) Tulipas vaan oikea saunakala! Kyllä se on hyvä uistin. *(Katsoo ihmetellen riippumattoon päin)* Mene sisään nukkumaan, etteivät

hyttyset pure, jos sinun täytyy vedellä hirsia keskellä kaunista kesäpäivää! Sitten kun parooni saa sydämensä valitun, iki ... ihanan Aurooran, voit tulla perkaamaan tämän hauen. *(Menee oikealle pois)*

Pentti:

(Nousee varovästi istumaan) Aurooran?

Hilkka:

(Tulee hetkisen kuluttua) Pullat ovat valmiit. Sinäkin saat; maistaisia. Tuliko isä tätä tietä?

Pentti:

Tuli ja jutteli jostakin paroonin sydämen valitusta !

Hilkka:

Näkikö hän sinut ?

Pentti:

Ei ainakaan tuntenut kun makasin peite korvilla

Hilkka:

Ilmankos hän katsoi minua kuin aavetta ! Ettei hän vaan rupeaisi epäilemiän kenenkään vieraan täällä hiiviskelevän?

Pentti:

Eihän hän siinä erehtyisikään! On raukkamaista paeta kun omatunto on puhdas, mutta se lienee parasta, etten pilaisi teidän kaikkien lauantai-illan rauhaa Hilkka! *(Suutelee Hilkkaa)*

Liisa:

(Tulee aidan takana käsiään esiliinaan kuivatena) Mäiskistä vaan ! Niinhän se käy kuin vanho ilta tekijöiltä ainakin ! *(Nuoret irroit-tautuvat pelästyneinä)*

Hilkka:

Hyi, kuinka sinä säikäytit! Älä välitä, Pentti, Liisa on meidän puolellamme.

Pentti:

Iltaa, Liisa. Olen iloinen, ettei minun tarvitse sentään kaikkia pelätä!

Liisa:

Vielä tässä nyt minua pelkäisi! Hihi! Johan minä itsekseni sanoinkin, että komia pari teistä tulee - jos tulee !

Hilkka:

Tulee, Liisa saa luvan uskoa! Miltähän Liisa näyttää sen oikeansa rinnalla., kun minä pääsen yllättämään?

Liisa:

Ei tarvitse luulla, että pusu jäisi puolitiehen! (*Katsoo oikealle.*) Painukaa nyt hyvän sään aikana, johtaja näkyy tulevan ulos. Miltähän se nyt meinaa?

Hilkka:

(*Viittaa vasemmalle*) Koeta päästä tuolta pensaiden kautta rantaan.

Pentti:

(*Menevät vasemmalle*) Häpealliseltä tämä tuntuu, mutta ...

Hilkka:

Mene, mene! Ja soita huomena! (*Työntää Pentin pois*) Liisa muistaa nyt: Ei sanaakaan isälle! (*Ottaa kirjansa ja rupeaa hyräilemään*)

Rahonen:

(*Tulee oikealta*) Kuka täällä äsken oli? Ettekö te nähneet ketään. Tänä aamuna kerrottiin lehdessä eräästä vankikarkurista, joka kiertelee näillä rannikoilla.

Liisa:

Hyvä isä onko sellaisia liikkeellä? Kyllä minä tuoltapäin jotain olin näkevinäni, mutta ajattelin, että naapurisaaren kalastaja sou-taa verkoilleen.

Rahonen:

(Tarttuu äkkiä Hilkan käsivarteen ja viittaa vasemmalle) Näetkö? Tuolla pensaissa liikkui joku. Missä minun pyssyni on? (*Juoksee oikealle*)

Hilkka:

(*Huutaa hänen jälkeensä*) Jos se tarttuisi siihen patenttistuimeen?

Liisa:

Nyt se johtaja näki neidin sulhasen. Mitäs nyt tehdään?

Hilkka:

Hän ei saa mennä laiturille, ennenkuin Pentti ehtii lähteä. Koetaan pidättää häntä. (Liisa nyökkää innokkaasti ja juoksee oikealle pois.)

Pentti:

(*Kurkistaa aitan nurkan takaa*) Hilkka hoi! Kuule, en minä taida lähteäkään!

Hilkka:

Hyvänen aika? etkä sinä mennytkään vielä?

Rahonen:

(Näkymättömissä) Täällä on miehen jälkiä kukkapenkissä! Hilkka, tule tänne! Hoi, hoi, tänne koko huusholli!

Hilkka:

(*Pentille*) Ala nyt jo painua! Minä eksytän isän jäljiltäsi. (*Menee*)

Liisa:

(Näkymättömissä) Johtaja tulee tänne päin, se roisto on tainnut juosta tuonne metsikköön!

(*Pentti kurkistaa aitan nurkalta, samassa kurkistaa Noponen toisen nurkan takaa, niin ettei Pentti ehdi häntä tuntea.*)

Pentti:

Huh ! (*Vetäytyy kiireesti pois*)

Noponen:

(Tulee esille. Hän on puettu valkoiseen purjehduspukuun) Mikä roisto?

Hilkka:

(Tulee nopeasti vilkuillen taakseen) Te - te täällä!

Noponen:

Minä vaan, Hilkka-neiti. Taisi ollakin aika yllätys. *(Oikoo pukuaan hymyillen tyytyväisenä.)* Saitte kai kirjeeni? Tiedättekö, minä haluaisin kirjoittaa teille runon sydänverelläni ...

Hilkka:

Hyvä herra .Noponen sen te voitte saada pian tehdä! *(Tullen salaperäisesti aivan Noposen lähelle)* Hst! Täällä ovat asiat ihan pähkähullusti. Isä on saanut kohtauksen, tiedättehän, sellaisen heihei, ja etsii nyt pyssy latingissa himomurhaajaa jokaisen kiven takaa. Varokaa häntä!

Noponen:

Mitä tyhjää, tottahan tirehtööri minut tuntee!

Hilkka:

Kun hänellä on kohtausta, niin hän ei tunne ketään. Minuakin hän luuli Prinsessa Ruususeksi ja äitiraukkaa palmussa istuvaksi apinaksi jota hän kivitti joulukuusen karamelleilla. Se on kamalaa! Ja kun hän saa niitä kohtauksia kerran viikossa.

Noponen:

Sitä minä en ole tiennytkään.

Hilkka:

Eihän minun tarvitse sitä teiltä salata *(Kuiskaa)* Se on sukuvika.

Noponen:

(Hieman levottomana) Mutta - ei kai se sentään vaivaa teitä?

Hilkka:

Minä olen kyllä vielä aivan selvä, mutta kun henki tulee päälleni niin siitä on oksat pois! Hst, hiljaa! Naettekö, mitä nuo menninkäiset hyppivät siinä vaan, pian se alkaa! vaan, pian se alkaa!

Noponen:

(peräytyy pari askelta) Mutta hyvät ihmiset, tämähän nyt vasta on!

Rahonen:

(Näkymättömissä) Rannassa liikkui joku? Seis, taikka pamahtaa!

Hilkka:

Juoskaa henkenne edestä! Ampu tulee! *(Juoksee pois)*

Noponen:

(Puoliaäneen) Mitä minä teen? Hullut on kamalia! *(Aikoo aitan taakse, mutta kohtaa Pentin)* Mitä! Mitä te täällä teette?

Pentti:

(Tulee esille ja stuu uhkaavasti Noposta kohti, joka peräytyy) Odotin teitä. Nyt selvitämme välimme lopullisesti.

Noponen:

Mitä te tarkoitate? Ei tässä ole mitään selvittelemisiä. Menkää te pois täältä taikka minä usutan hullun teidän kimppuunne. Älkää tulko, minä huudan!

Pentti:

(Tarttuu Noposta niskasta ja ravistaa lujasti) Huutakaa vaan ! Voi hitto, kuinka minä nautin tästä tilaisuudesta!

Noponen:

Aut - aut;- auttakaa!

Rahonen:

(Takana näkymättömissä) Tuolla huusi joku! Eteenpäin kaikki! *(Pentti hellittää otteensa ja loikkaa aidan yli vasemmalle. Noponen puolisekaisin ryntää aitan taakse, aidan viereen. Rahonen tulee huohottaen ankarasta juoksusta oikealta Hilkan seurattessa.)*

Rahosella haulikko Hilkkalla heinäharava. Hilikka vilkaisee ensin hätäisesti ympärilleen, mutta kun ei näe ketään rauhoittuu)

Rahonen:

Kummallista! Varmasti täällä äsken joku huusi.

Hilikka:

Ajatella, minä en kuullut mitään!

Rahonen:

Joku huusi apua. Täällä liikkuu jokin salaperäinen olio, elävä ihminen, sillä kummituksiin minä en usko. Mars eteenpäin! (Menevät vasempaan pois näkyvistä.)

Noponen:

(Konttaa takaperin aitan takaa. Hän on hyvin peloissaan) Voi voi voi, mitä tästä tuleekaan!

Pentti:

(Konttaa takaperin portista pihaan. Törmää Noposeen, kääntyy äkkiä ja tarttuu takaapäin tämän kurkkuun ravistaen sitä.) Haa!

Noponen:

(Säikähtää ja peittää käsillä kasvonsa) Aijajai! Päästäkää!

Liisa:

(Tulee nopeasti portista) Murhiako tällä tehdään?
(Pentti hellittää ja loikkaa oikealle etualan puitten taakse.)

Noponen:

(Katsomatta ylös, yhä polvillaan, syleillen pelokkaana Liisan polvia) Luojan tähden, pelastakaa minut! Minua lyödään ja kuristetaan joka puolelta! Pelastakaa minut!

Liisa:

Pojuhan se onkin! *(Syleilee Noposta)* Hellanlettas, kun poju tuli Liisan tykö. Hihhihi! Tui tui, miljuneeri! *(suudella moiskauttaa Noposta otsaan)*

Noponen:

Herra auta! Oletteko tekin hullu!? *(Hypahtää ylös, mutta ei pääse Liisan syleilystä)*

Liisa:

Hihhihi, lemenhullu Liisa on

Noponen:

Ihminen, päästä irti, ettekö te kuule!? *(Emilia tulee oikealta. pyhähtyen hämmästyneenä, Hilikka vasemmalta. Hilikka purskahtaa nauruun)*

Liisa:

(Huomaamatta muita suutelee Noposta) Noin sitä meillä pruukataan!

Emilia:

Liisa! *(Noponen riistäytyy irti ja juoksee aivan sekapäisenä portista ulos kadoten vasempaan. Hilikka nauraa makeasti. Rahonen vasemmalta etualalta.)*

Liisa:

(Levittää kätensä Rahosen edessä) Ei saa ampua, se on miljuneeri!

Rahonen:

Mitä peijakasta tämä merkitsee? Oletteko te hulluja, vai olenko minä hullu'?

Hilikka:

(Katsahtaen vasemmalle) Hyvänen aika, hän juoksee suoraan laiturille! Loiskis! Sinne meni!

Liisa:

Se putosi mereen! Se hukkuu!

Emilia:

Timoteus, pelasta hänet!

Rahonen:

(Hätäisesti)Ma-mahdotonta! Minulla on reumatismi ja - en minä osaa uida. Heittäkää hänelle jotain! *(Pentti juoksee oikealta etualalta, hyppää aidan yli ja katoaa vasemmalle. Hilikka seuraa häntä.)*

Rahonen:

Kuka se oli? Kummitteleeko täällä sittenkin!
(Kaikki tähystelevät innokkaasti vasempaan aidan yli. Liisa peittää esiliinalla kasvonsa ja voivottelee ääneen.)

Emilia:

Pentti sukelsi. Nyt Noponen nousi pinnalle. Kas noin, selvä tuli! Siitähän päästiin pelkällä säikähdyksellä.
(Rahonen kuivaa nenäliinalla otsalle kihonneita hikihelmiä.)

Liisa:

Onko se ihan varmasti pelastunut? (Laskee varovasti esiliinan silmiltään.) Voijee, kun rupesi sydän jyskyttämään

Emilia:

Timoteus, tule tänne! *(Tulevat etualalle)* Minä olen aina pitänyt herra Pallaksesta, Pentistä tarkoitan. Nuoret rakastavat toisiaan. siis Hilikka ottakoon hänet.Pentissä on sitä sinun ”nuoruudenai-kaista urheilijaverta, se sinun ainakin täytyy myöntää.

Pentti:

(Tulee märkänä perältä Hilikka pitäen tiukasti hänen käsivarresta) Herra johtaja, koska olen joutunut tilanteeseen, josta en voi perääntyä, uskallan puhua asiani loppuun. Olen rakastanut Hilikkaa yhteisestä kouluajasta saakka ja vaikka toimeentuloni onkin vaatimaton, pyydän häntä vaimokseni. Kyllä me aikaa myöten saamme kaiken järjestymään.

Hilikka:

(Katsellen hyvin rakastuneesti Penttiä) Varmasti saamme!

Emilia:

Rakkaat lapset!

Rahonen:

Hm, no - jaa. Eihän minulla oikeastaan ole mitään teidän työtänne vastaan, ja no, taitaa sinussa olla miestä tuon rasavillin kesyt-täjäksi !

Hilikka:

(Syleilee Rahosta) Kultainen isäukko!

Noponen:

(Lähestyy märkänä ja nääntyneenä tielle aidan taakse) Minä en pelkää nyt ketään! Minä tahdon tietää totuuden !

Liisa:

Liisan poju kun meinasi nousta kuolleista! *(Ojentaa kätensä No-posta kohden)*

Noponen:

(Huomaa nyt vasta Liisan) Älkää päästäkö tuota naista irti! Älkää päästäkö ! *(Juoksee pois Liisa kintereillään)*

Liisa:

Älä mene, älä mene! *(Katoavat)*

Rahonen:

(Kaikkien nauraessa) Nyt siinä onkin vasta henki kysymykses-sä! - Niin mitä tähän meidän juttuumme tulee, niin pidä poika hyvänä minun tyttäreni. Sinä tiedät, että se on näytekappale, eikä varastossa ole muita. Se on minun paras patenttini. Ja sen asian päälle löylyyn!

L o p p u